

Број 01-440/1

18.02.2013 год.

ЈАГОДИНА, М. Мијалковића 14

На основу члана 53. Закона о заштити од пожара („Службени гласник РС“ број 111/2009) декан Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, дана 18. фебруара 2013. године, донео је

ПРОГРАМ ОСНОВНЕ ОБУКЕ И ПРОВЕРЕ ЗНАЊА ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим програмом Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, са седиштем у Јагодини (у даљем тексту: Факултет) уређује:

- начин спровођења основне обуке и провере знања запослених на Факултету из области заштите од пожара,
- тематски садржај обуке,
- рокове у којима се спроводи основна обука и знања запослених за употребу средстава и опреме за гашење пожара и
- садржај и начин вођења евиденције.

Члан 2.

Основна обука запослених на Факултету из области заштите од пожара и провера знања врши се у складу са овим програмом, по прибављеном мишљењу надлежног органа Миистарства за унутрашње послове.

Члан 3.

Запослени на Факултету су дужни да присуствују обуци и провери знања из области заштите од пожара и да се у раду придржавају прописаних упутстава, упозорења, забрана и мера заштите од пожара, као и да у случају пожара приступе његовом гашењу.

Члан 4.

Основну обуку и проверу знања запослених на Факултету обавља лице са стручним испитом из области заштите од пожара или правно лице која испуњава одређене услове и имају одобрење Министарства унутрашњих послова.

II. НАЧИН И ПОСТУПАК ОБУЧАВАЊА И ПРОВЕРЕ ЗНАЊА

Члан 5.

Обучавање запослених из области заштите од пожара састоји се из теоријског и практичног дела.

Теоријско обучавање састоји се од усменог излагања тема предвиђених овим програмом, уз примену других едукативних метода (приказивање наставних филмова, сликовитих упозорења, натписа и сл.).

Практично обучавање запослених састоји се у демонстрирању начина употребе средстава и опреме за гашење пожара.

Члан 6.

Обучавање, провера знања и практична провера оспособљености запослених за употребу средстава и опреме за гашење пожара, изводи се по групама.

Групе из става 1. овог члана не могу бити веће од 30 запослених.

Члан 7.

По завршеном обучавању врши се провера знања запослених за примену мера и средстава за заштиту од пожара.

Провера знања из става 1. овог члана врши се путем тестова или усменим путем, ако се ради о мањим групама.

Члан 8.

Тест за проверу знања запослених сматра се успешно решеним уколико је запослени својим позитивним одговорима сакупио најмање две трећине поена од укупног могућег броја поена.

Тестове прегледа лице које је извршило обучавање.

Члан 9.

За запослене који при провери знања не покажу минимум потребног знања, организује се допунско обучавање.

Допунско обучавање се организује у року који не може бити дужи од месец дана од последњег обучавања.

III. ТЕМАТСКИ САДРЖАЈ ОБУКЕ

Општи део

Члан 10.

1. ОБАВЕЗЕ ФАКУЛТЕТА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА – трајање теме 1 час

1.1. Нормативно уређење заштите од пожара:

- Закон о заштити од пожара

- Правила о заштити од пожара
- План заштите од пожара
- Технички прописи, уредбе, упутства

1.2. Организовање послова заштите од пожара

1.3. Мере заштите од пожара

1.4. Обавезе спровођења мера заштите од пожара

1.5. Одговорност за спровођење мера заштите од пожара

2. ОСНОВИ ГОРЕЊА - трајање теме 1 час

- горење чврстих материја
- горење течних материја
- горење гасова и пара запаљивих течности
- експлозије

3. УЗОРЦИ НАСТАЈАЊА ПОЖАРА – трајање теме 1 час

- људски фактор
- непримењивање прописаних мера
- одржавање уређаја и опреме
- заваривање резање и лемљење
- статички електрицитет
- атмосферско пражњење

4. ГАШЕЊЕ ПОЖАРА – трајање теме 1 час

- 4.1. Методе гашења: гушење, хлађење, изолација и антикаталитички ефекат
- 4.2. Средства за гашење: приручна средства, вода, пена, прах, халон, угљендиоксид
- 4.3. Мере заштите при гашењу пожара
- 4.4. Опрема и уређаји за гашење пожара:
  - ручни преносни и превозни апарати (подела по врсти и типу, намена, активирање, руковање, одржавање)
  - хидрантска мрежа (унутрашња и спољна, намена, употреба, одржавање),
  - аутоматски апарати и системи за гашење (функционална веза са системима за откривање и дојаву пожара)

5. САВРЕМАНИ ТЕХНИЧКИ СИСТЕМИ ЗА ОТКРИВАЊЕ, ДОЈАВУ И ГАШЕЊЕ ПОЖАРА – трајање теме 1 час

5.1. Откривање и дојава пожара: врста, тип и могућности система, подела детектора по детектованом медијуму и начину активирања, поступак при појави аларма,

5.2. Аутоматско гашење пожара: избор типа стабилних инсталација за гашење пожара, подела инсталација по врсти средстава за гашење.

Посебан део

Члан 11.

1. ЕКСПЛОАТАЦИЈА И ОДРЖАВАЊЕ ОПРЕМЕ – трајање теме 1 час

а) Извори опасности у производним просторијама, простору дизел агрегата, при коришћењу земног гаса и пропан бутан гаса:

- електрична енергија
- рад са запаљивим материјалима (компоненте, лепкови и сл.)
- отвори кроз зидове кроз које се провлаче електричне и друге инсталације
- коришћење природног – земног гаса
- транспорт, експлоатација и складиштење боца са гасом
- заваривање, лемљење и резање

б) Мере заштите од заштите од пожара

2. СКЛАДИШТА – трајање теме 1 час

а) Извори опасности:

- инсталације електричне енергије
- складиштење запаљивих материјала (компоненте, лепкови и сл.)
- закрченост пролаза кроз прилаз и ватрогасној опреми
- складиштење запаљиве робе или робе у запаљивој амбалажи уз изворе топлоте

(грејна тела, сијалична места и сл.)

- складиштење боца са гасовима

б) Мере заштите од пожара

IV. РОКОВИ У КОЈИМА СЕ ВРШИ ОБУЧАВАЊЕ И ПРОВЕРА ЗНАЊА

Члан 12.

Основна обука запослених из области заштите од пожара спроводи се за свњ запослене на Факултету најкасније у року од једне године од дана ступања на рад, а провера знања сваке три године.

Члан 13.

Декан Факултета је дужан да време одржавања обуке и провере знања из области заштите од пожара пријави надлежном органу за унутрашње послове – Одељењу за ванредне ситуације .

Обавештавање се врши писменим путем, и то најмање седам дана пре одржавања обучавања, провере знања или практичне провере оспособљености за употребу средстава и опреме за гашање пожара.

Обавештење из става 2. овог члана садржи: број група, датуме, време и место где се планирају активности (обучавање, провера знања или практична провера оспособљености запослених за употребу средстава и опреме за гашење пожара).

V. САДРЖАЈ И НАЧИН ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 14.

О извршеном обучавању, провери знања и практичној провери оспособљености запослених за употребу средстава и опреме за гашење пожара води се евиденција.

Евиденција из става 1. овог члана састоји се из:

- списка запослених – учесника обучавања
- списка запослених – учесника практичне провере оспособљености
- тестова за проверу знања.

Члан 15.

Списак запослених, учесника обучавања, провере знања и практичној провери оспособљености запослених за употребу средстава и опреме за гашење пожара, садржи иза имена празне колоне за уписивање датума обуке – провера и броја поена на провери, као и потпис запосленог.

Члан 16.

Евиденције о обучавању, провери знања и практичној провери оспособљености запослених за употребу средстава и опреме за гашење пожара, чува запослени на пословима заштите од пожара, који је извршио обучавање – учествовао у обучавању.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 17.

Овај програм ступа на снагу наредног дана од дана објављивања на огласној табли Факултета, а примењује се даном добијања сагласности од стране надлежног органа Министарства унутрашњих послова.

Члан 18.

Ступањем на снагу овог програма престаје да важи Програм за обучавање, проверу знања и практичну проверу оспособљености запослених за употребу средстава и опреме за гашење пожара број 01- 1178 од 16. 4. 2009. године.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. мр Сретко Дивљан

Т Е С Т

за проверу знања из области заштите од пожара

Презиме и име _____

Радно место _____

Занимање _____

Стручна спрема _____

Тест спровео _____

УПУТСТВО:

Пажљиво прочитај постављена питања. Од три могућа одговора тачан је само један одговор.

Заокруживањем једног од њих три (а, б или в) даћете свој одговор.

_____ 20__ год.

ПОТПИС ЗАПОСЛЕНОГ

Ј а г о д и н а

<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 1. 3</p> <p>Којим се прописима регулише противпожарна заштита Општине:</p> <p>а) Правилником б) Планом в) Законом</p>	<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 4. 6</p> <p>Шта треба грађанин и радник да предузму у случају настанка пожара:</p> <p>а) Да хитно предузму гашење пожара б) Да обавесте ПУ в) Да обавесте Ватрогасну јединицу и хитно предузму гашење пожара уколико је то могуће</p>
<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 2. 3</p> <p>Кога све обавезује Закон на спровођење противпожарне заштите:</p> <p>а) Све грађане б) Све запошљене раднике в) Руководиоце производних целина</p>	<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 5. 6</p> <p>Запаљиве материје није дозвољено смештати на удаљености од грађевинског објекта или дела објекта на одстојању мањем од:</p> <p>а) 6,00 метара б) 3,00 метра в) 10,00 метара</p>
<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 3. 5</p> <p>Противпожарни апарат за суво гашење пожара носи ознаку:</p> <p>а) Апарат Х б) Апарат S в) Апарат СО-2</p>	<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 6. 2</p> <p>У којим временским интервалима се врши контрола исправности противпожарних апарата:</p> <p>а) Сваких три месеца б) Сваких шест месеци в) Сваких дванаест месеци</p>

<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 7. 6</p> <p>Пожари на електричним инсталацијама и електроуређајима се гасе у затвореном простору са:</p> <p>а) Хемијском пеном б) Водом в) Угљендиоксидом</p>	<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 13. 2</p> <p>Пожарно превентивне мере обезбеђују заштиту:</p> <p>а) Имовине б) Људи в) Имовине и људи</p>
<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 8. 4</p> <p>У гашењу пожара дужни су да учествују:</p> <p>а) Сви грађани б) Само ватрогасци в) Само запошљени радници</p>	<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 14. 2</p> <p>Продукти сагоревања су:</p> <p>а) Дим б) Пепео в) Угљендиоксид, угљенмоноксид, пепео, дим, ...</p>
<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 9. 2</p> <p>Ко доноси Закон о заштити од пожара:</p> <p>а) Народна Скупштина б) Скупштина општине в) МУП Р. Србије</p>	<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 15. 2</p> <p>Ручни ватрогасни апарати се употребљавају за гашење:</p> <p>а) Малих почетних пожара б) Средњих пожара в) Великих пожара</p>
<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 10. 6</p> <p>Које се материје гасе водом:</p> <p>а) Чврсте б) Течне в) Гасовите</p>	<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 16. 2</p> <p>Организација, откривање и детекција пожара врши се:</p> <p>а) Помоћу уређаја за детекцију б) Помоћу радника в) Помоћу људи и технике</p>
<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 11. 2</p> <p>Да би дошло до процеса горења потребно је да буду присутне:</p> <p>а) Гориве материје б) Кисеоник и топлота в) Кисеоник, топлота и гориве материје</p>	<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 17. 2</p> <p>Ко доноси Правила о заштити од пожара:</p> <p>а) Скупштина општине б) Комисија за ППЗ в) Надлежни орган предузећа/установе</p>
<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 12. 2</p> <p>Пожарно превентивне мере предузимају се:</p> <p>а) При пројектовању и изградњи објеката, машина, уређаја и инсталација б) У току експлоатације в) При пројектовању, изградњи и у току експлоатације</p>	<p>ПИТАЊЕ БРОЈ 18. 2</p> <p>Гашење одела на човеку врши се:</p> <p>а) Ватрогасним апаратом б) Увијањем у ћебе или одело спасиоца и ваљањем по земљи</p>

_____ 20__ . год.

Ј а г о д и н а

ПОТПИС ЗАПОСЛЕНОГ

_____